

Tapiolan seurakunnan tulevaisuusasiakirja 2017–2021

Taustaa

Tulevaisuusasiakirja noudattaa niitä arvoja ja päämääriä, jotka on määritelty Espoon seurakuntayhtymän ja seurakuntien strategiassa Kirkko Espoossa 2017–2021, joten kuvaus toimintaympäristön muutoksesta, toiminta-ajatus, arvot ja visio ovat yhteisiä. Valmistelussa on otettu myös huomioon asiakirja Kohtaamisen kirkko, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon toiminnan suunta vuoteen 2020.

Toimintaympäristömme muuttuu

Espoon kaupungin väkiluku jatkaa vahvaa kasvuaan. Uusia asuinalueita rakennetaan erityisesti metron vaikutuspiiriin. Tämä ei aiheuta tarvetta muuttaa Espoon seurakuntarakennetta tai seurakuntien välisiä rajoja.

Espoo kansainvälistyy entisestään. Monikulttuurisuus, monikielisyys ja moniarvoisuus lisääntyvät. Kansainväliset yhtiöt pääkonttoreineen ja korkeimman asteen oppilaitokset sekä pakolaiset ja turvapaikan hakijat lisäävät maahanmuuttajien määrää. He tuovat mukanaan kielten ja uskontojen kirjon, joka haastaa seurakuntatyön toimintatavat ja sisällön.

Maahanmuutto vaikuttaa suomen- ja ruotsinkielisten sekä muunkielisten asukkaiden suhteellisiin osuuksiin. Kirkkoon kuuluvien suhteellinen osuus väestöstä vähenee, mutta seurakuntien yhteenlaskettu jäsenmäärä pysyy suunnilleen nykyisellä tasolla. Muiden kuin evankelis-luterilaisten kristittyjen määrä kasvaa.

Digitalisaatio muuttaa edelleen toimintatapoja ja tilojen käyttöä. Sosiaalinen media muuttaa viestintäkulttuuria ja laajentaa viestinnän koskemaan kaikkia seurakunnan työntekijöitä ja seurakuntalaisia. Ilmastonmuutos lisää vastuutamme luonnosta ja luonnonvaroista.

Kristillisen kotikasvatuksen väheneminen, uskonnonopetuksen muutostila sekä kristillisen tiedon ja tapakulttuurin oheneminen haastavat perinteiset seurakuntatyön muodot.

Alueellinen ja sosioekonominen eriarvoisuus ja syrjäytyminen lisääntyvät. Väestö ikääntyy ja yksin asuvien ihmisten määrä kasvaa. Tämän vuoksi diakoniatyön kysyntä lisääntyy.

Toiminta-ajatus

Espoon seurakuntien toiminnan perustana on Jumalan Kristuksessa osoittama rakkaus.

Toimintamme tarkoituksena on kutsua ihmisiä Jumalan yhteyteen ja mahdollistaa kristillisen uskon ja lähimmäisenrakkauden toteutuminen.

Arvot

Armo

Armon perustana on Jumalan rakkaus, jonka ydin on syntien anteeksi antaminen. Anteeksiantamus ilmenee ihmisten välillä armollisuutena ja mahdollisuutena anteeksi saamiseen.

Oikeudenmukaisuus

Oikeudenmukaisuuden perustana on Raamatun todistus elämästä, johon kuuluu omastaan jakaminen sekä vastuu lähimmäisestä ja ympäristöstä.

Osallisuus

Osallisuuden perustana on seurakuntien toiminta uskoa, toivoa ja rakkautta vahvistavana yhteisönä paikallistasolla ja osana maailmanlaajuisia kirkkoa.

Visio

Seurakunta on merkittävä kristillistä uskoa, tulevaisuuden toivoa ja lähimmäisenrakkautta vahvistava yhteisö, joka on läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa.

1. Vision toteuttamista ohjaavat periaatteet

1.1 Puheemme Jumalasta ja tekemme ovat rohkeita, monipuolisia ja yllättäviä

Puhumme Jumalasta, Jeesuksesta ja Pyhästä Hengestä rohkeasti ja ymmärrettävästi kaikkialla.

Kehitämme ja kokeilemme uusia kohtaamisen ja auttamisen toimintamalleja ja projekteja, jotka eivät ole riippuvaisia työalojen, seurakuntien, yksiköiden ja seurakuntayhtymien välisistä organisaatorajoista.

Tuemme kristillistä kasvua kaikissa elämänvaiheissa.

Tavoitteenamme on, että kaikki seurakunnan jäsenten lapset kastetaan.

Toimenpiteet:

Hoidamme kasteprosessin kaikki vaiheet huolellisesti. Edistämme yhteisen kastemateriaalin saamista Espoon seurakuntiin. (vrt. Pienelle parasta - materiaali Helsingissä)

Otamme sisarukset ja muut lapset huomioon kastetilaisuudessa.

Lähetämme 1-6 -vuotiaille syntymäpäiväkortin.

Kehitämme päiväkotiyhteistyön muotoa ja sisältöä yhdessä päiväkotien kanssa.

Järjestämme arkipäivinäkin lasten ja perheiden messuja.

Kutsumme isovanhemmat ja kummit mukaan lapsenlapsensa ja kummilapsensa kanssa.

Panostamme jumalanpalveluselämässä konfirmaatiomessuihin ja koulukirkkoihin. Ne ovat juhlavuudesta tinkimättä kielellisesti ja kulttuurisesti ymmärrettäviä ja puhuttelevia.

Jätämme tilaa mysteerille. Toteutamme liturgian selkomessun kaavaa hyödyntäen. Messun toteutuksessa huomioidaan eri aistit (esim. kastekynttilän sytytys, kuvat, havainnollistaminen saarnassa). Rippikoulutiimi suunnittelee ja toteuttaa konfirmaatiomessun yhdessä konfirmoitavien kanssa.

Kanttorin lisäksi konfirmaatiomessussa on yksi tai useampi avustava muusikko. Toteutamme musiikkia monipuolisesti eri instrumentteja ja tyyliä hyödyntäen. Äänentoisto kirkossa on laadukasta.

Teemme konfirmaatiomessuja varten käsiohjelman.

Tuotamme koulukirkkoihin vuosittain yhteiset pohja-aineistot (liturgia, saarna, rukoukset, musiikki).

Luomme kirkollisista toimituksista siltoja luontevaan seurakuntayhteyteen ja kotien kristillisyyden tukemiseen (esim. kortit, muistamiset, kutsut)

Koulutamme työntekijöitä suunnittelemaan ja tekemään seurakuntatyötä yhdessä seurakuntalaisten kanssa.

Vahvistamme yhteistyötä musiikkielämässä paikallisten toimijoiden kuten koulujen ja musiikin alan ammattilaisten kanssa. Jatkamme projektikuorotoimintaa.

1.2 Kohtaamisemme on kuuntelevaa ja kunnioittavaa

Vahvistamme kristillistä identiteettiämme ja kohtaamme avoimesti toisella tavalla uskovia ja uskonottomia.

Hengellinen elämä seurakunnassa on monipuolista ja vastaa ihmisten tarpeisiin.

Olemme läsnä aktiivisena vaikuttajana sosiaalisessa mediassa ja muissa kohtaamispaikoissa.

Toimenpiteet:

Tarjoamme monenlaisille seurakuntalaisille tilaa järjestää monipuolisia hengellisen elämän keitaita.

Parannamme Raamatun tuntemustamme ja perehdymme uskomme perusasioihin monenlaisista näkökulmista erilaisilla tavoilla.

Järjestämme yhteisen kohtaamisen paikan seurakuntalaisille ja työntekijöille peruskorjattuun toimistosiipeen.

Säännöllisesti toimivista ryhmistä kantavat vastuun entistä enemmän seurakuntalaiset. Työntekijät kantavat vastuun ryhmien järjestelyistä ja toimivat niiden mahdollistajina.

Lähetämme seurakuntaan muuttajille (n. 2 500 / vuosi) kohdennetun tervetuloitovotuksen.

Koulutamme työntekijöitä sosiaalisen median ja sähköisen viestinnän osaajiksi.

Perustamme laaja-alaisen viestinnän työryhmän, joka tekee yhtymän viestintäohjelman pohjalta seurakunnan viestintäsuunnitelman.

Kehitämme seurakunnan some-alustoja informatiivisista vuorovaikutteisiksi emmekä käytä vieraannuttavaa ”kirkollista” kieltä.

Kutsumme, valmennamme ja valtuutamme seurakuntalaisia huolehtimaan ajankohtaisista keskusteluteemoista sovitulla sosiaalisen median alustoilla ja tuottamaan sisältöä (tekstejä, kuvia, videoita) myös seurakunnan omille alustoille.

Viestimme rohkeasti kirkon perussanomasta ja kirkon tekemästä positiivisesta työstä. Tuotamme seurakuntaan liittyvää aineistoa jaettavaksi yhteisöjen verkkosivustoille.

1.3 Rakastamme lähimmäistä

Panostamme lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan.

Yhdistämme avun tarvisijat ja avun tarjoajat.

Kannustamme omasta jakamiseen.

Toimimme eri kumppanien kanssa yhteisen hyvän puolesta.

Toimenpiteet:

Lähetys ja kansainvälisyys ovat seurakuntalaisten ja työntekijöiden yhteinen asia. Luomme tilaa monenlaisille tavoille toteuttaa näitä tehtäviä (esim. nettilähetyspiiri, alueella olevien ulkomaalaisten kanssa järjestetyt tilaisuudet) kaikki ikäluokat huomioiden.

Pidämme esillä ulkomaista ja kotimaista hätää ja luomme tilaa monenlaiselle auttamiselle ja hyvän tekemiselle. Konkretisoimme kuvin ja monenlaisin viestein, miten seurakuntalaisten lahjoittamat rahat lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle vaikuttavat (esim. some-viestintä, kouluyhteistyö, näyttelyt kirkon aulassa).

Rohkaisemme kohtuulliseen elämäntapaan (esim. vihreät riparit eli ekologiset rippikoulut, kierrätys) ja helpotamme omastaan antamista (esim. maksupäätte kirkolla). Tarjoamme seurakunnassamme terveellistä ja ekologista ruokaa.

Vahvistamme yhteistyötä kaupungin ja muiden avuntarjoajien kanssa (mm. Espoon Järjestöjen Yhteisön (EJY), Unicefin).

1.4 Arvostamme jäsenyyttä

Suuntaamme viestintää ja voimavaroja myös niille, joiden suhde seurakuntaan on etäinen. Kannustamme seurakuntalaisia ideoimaan, kantamaan vastuuta ja toteuttamaan toimintaa.

Kehitämme toimintakulttuuria koulutuksen keinoin niin, että työntekijöillä on nykyistä paremmat valmiudet toimia vapaaehtoisten ja seurakuntalaisten kannustajina ja toiminnan mahdollistajina.

Seurakuntalaisten osallistuminen kuuluu seurakunnan perusolemuksen ja jokainen työntekijä ottaa sen huomioon työssään.

Toimenpiteet:

Vahvistamme läsnäoloamme ja toimintaamme Jäsen 360 – tietojen pohjalta sosiaalisessa mediassa, Otaniemen alueella ja muutoinkin kirkon seinien ulkopuolella.

Autamme seurakuntalaisia tutustumaan ja kohtaamaan toisiaan (esim. yksinäisten ryhmät).

Tunnistamme seurakuntalaisten potentiaalin ja osaamisen vapaaehtoisina ja aktiivisesti etsimme uusia tekijöitä.

Luomme toimintamallit vapaaehtoistoiminnan kokonaisuuden hallintaan yhdessä vapaaehtoisten toimijoiden kanssa (mm. kutsuminen, suunnittelu, mahdollisuuksien viestintä, tehtävien jakaminen, koulutus, työnohjaus ja palkitsemisen tavat).

Selkiytämme vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin ja pidämme vapaaehtoistoiminnan tiedostot ajan tasalla.

1.5 Elämme luontevasti muutoksessa

Elämme luontevasti erilaisten kulttuurien keskellä.

Korostamme ekumeenista yhteistyötä entisestään.

Kutsumme muuttajat osaksi paikallista yhteisöä ja seurakuntaa.

Toimenpiteet:

Puhumme rakentavasti toisista kulttuureista. Vastustamme vihapuhetta.

Seuraamme aktiivisesti yhteiskunnassa tapahtuvia ilmiöitä sekä vaikutamme ja reagoimme niihin.

Valmistelemme Otaniemen kappelista kristillistä monikulttuurisuuskeskusta yhteistyökumppaneiden kanssa.

Otamme huomioon seurakunnan elämässä Tapiolan alueen rakentamisen vaikutukset ja metron tuomat uudet liikkumismahdollisuudet.

1.6 Yhteistyö

Vahvistamme yhteistyötä paikallisten toimijoiden, Espoon ja pääkaupunkiseudun seurakuntien sekä Espoon ja Porvoon hiippakunnan kanssa.

Verkostoidumme ja haemme yhteistyökumppaneita.

Toimenpiteet:

Teemme osuutemme, että seurakuntalaisia kohdattaisiin kirkollisissa toimituksissa, rippikoulussa ja jumalanpalveluksissa samankaltaisella tavalla Espoossa (esim. samanlaiset kastelahjat, rippikoulun rakenteet ja seurakuntalaisten osuuden vahvistaminen messuissa).

Olemme edelläkävijä seurakuntien yhteisissä projekteissa.

Vahvistamme yhteistyötä oppilaitostyön ja monikulttuurisuustyön kanssa Otaniemen alueella.

Teemme Tapiolan seurakunnan näkyvämmäksi muiden tapiolalaisten toimijoiden keskuudessa, (esim. Kauneimmat joululaulut, suruhartaudet työpaikoilla) sekä osallistumalla eri puolilla Tapiolaa oleviin tapahtumiin.

2. Henkilöstö¹

Espoon seurakuntien palveluksessa on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

Henkilöstön kohdalla noudatamme Espoon seurakuntayhtymän henkilöstöohjelmaa ja painotamme hyvää johtamista, työntekijän ajantasaista osaamista ja työhyvinvointia ylläpitäviä toimia.

Toimenpiteet

Tapiolan seurakunnan henkilöstön kohdalla painotamme seurakunnan perustehtävän hyvää hoitamista seurakuntalaisten kanssa.

Seurakunnan lakisääteisistä tehtävistä keskitymme kirkollisiin toimituksiin, rippikouluun sekä sielunhoitoon ja hoidamme diakonian ja lähetystyön yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Varaamme papeille ja kanttoreille riittävästi aikaa kirkollisten toimitusten ja papeille myös sielunhoidon hoitamiseen. Kristillisen kasvatuksen ja rippikoulun hyvään hoitamiseen tarvitsemme myös kasvatuksen ammattilaisia ja sielunhoitotyöhön diakoniatyöntekijöitä ja muita koulutettuja työntekijöitä.

Työntekijöiden tehtävä on entistä enemmän olla toiminnan mahdollistajia ja tukijoita. Seurakunnan perustyöstä ja vapaaehtoistoiminnasta kantavat vastuun seurakunnan työntekijät.

Selkiyttämällä tehtävänkuvauksia ja työyhteisön yhteisiä käytäntöjä tuemme työhyvinvointia.

Huomioimme monikulttuurisuuden ja kansainvälisen vastuun henkilöstön kehittämissuunnitelmia laadittaessa.

Suunnitelma tiimeittäin virkojen ja työsuhteiden tulevaisuudesta 2017-2021

Suunnitelmassa on väljyyttä Tulevaisuusasiakirjan mukaisiin priorisointeihin ja siinä on otettu huomioon henkilöstön ikärakenne.

Johtoryhmä:

2016 kirkkoherra, lähiesimiehet (5) ja tiedottaja

2017–2021 kaksi lähiesimiestehtävää täytetään sisäisesti tai uudella rekrytoinnilla virkoja tai toimia lisäämättä

Varhaiskasvatus:

2016 lastenohjaajat (5, heistä osa-aikatyössä 2), musiikkileikkikoulun opettaja, määräaikaiset lastenohjaajat (2, osa-aikatyötä), määräaikainen perhetyöntekijä (1), seurakuntapastori

---

¹ Henkilöstöön liittyvät suunnitelmat ja vaikutukset sisällytetään tähän kohtaan.

2017–2021 on mahdollista jättää täyttämättä 3-5 työsuhdetta, pyritään laaja-alaisiin perhetyöntekijöiden virkoihin

Kasvatus:

2016 nuorisotyönohjaajat (4), lastenohjaaja, diakonian viranhaltijat (2, osa-aikatyötä 60 % ja 80 %), kanttori

2017–2021 on mahdollista jättää täyttämättä 1-2 virkaa

Jäsenyys

2016 diakoniaviranhaltijat (2), kanttori, nuorisotyön ohjaaja, perhetyöntekijä, seurakuntapastori, kappalainen

2017–2021 on mahdollista jättää täyttämättä 1-2 virkaa tai työsuhdetta

Julistus

2016 diakonian viranhaltija, kappalaiset (2), lähetyssihteeri, kanttori, seurakuntapastorit (2, joista toinen määräaikainen), perhetyöntekijä

2017–2021 on mahdollista jättää täyttämättä 1-2 virkaa tai työsuhdetta

Palvelut

2016 vahtimestarit (3), seurakuntasihteerit (2), toimistosihteeri (2, osa-aikaisia 89 ja 69 %), hallintoassistentti, emäntä, laitoshuoltaja, tuntivahtimestareita (2-3)

2017–2021 tuntityötä vähennetään kirkon aukioloaikaa (7-21) supistamalla kesäaikana, on mahdollista jättää täyttämättä 2-3 työsuhdetta tai virkaa

3. Toimitilat²

Seurakuntayhtymän omistamien toiminnallisten kiinteistöjen kokonaiskerrosneliömäärä ei kasva vuoden 2016 tasosta. Tilojen käyttöä tehostetaan.

Uudet toimitilat hankitaan ensisijaisesti vuokraamalla. Periaatteena on, että uuteen tilaan voidaan yhdistää useiden tilojen toiminta.

Digitalisaatio ja pyörien päälle siirtyvät palvelut muuttavat jatkuvasti maailmaa ja seurakuntatyötä.

Seurakuntatyö toteutuu alueen asukkaiden kodeissa, virtuaalimaailmassa, kaduilla ja muualla kohdatessa sekä seurakunnan tiloissa.

Toimenpiteet:

---

² Toimitiloihin liittyvät suunnitelmat ja vaikutukset sisällytetään tähän kohtaan.

Mietimme kaiken kokoavan toiminnan seurakunnan perustehtävästä ja alueen asukkaiden tarpeista käsin.

Teemme seurakuntaa tunnetuksi keskusta-alueen ulkopuolella Mankkaalla, Otaniemessä, Laajalahdessa, Westendissä ja Keilarannassa mm. koulu-, päiväkot-, oppilaitos- ja monikulttuurisuusyhteistyön sekä työpaikoilla ja yrityksissä tehtävän yhteistyön kautta.

Vahvistamme seurakunnan näkyvyyttä kauppakeskuksissa ja metroasemilla.

Suunnittelemme ja toteutamme kirkon peruskorjauksen tämän Tulevaisuusasiakirjan pohjalta.

Peruskorjattu kirkko tarjoaa tilaa pyhyydelle, hiljaisuudelle ja monenlaiselle kohtaamiselle. Sen tilat ovat joustavia ja monikäyttöisiä. Ne on toteutettu seurakuntalaislähtöisesti ja eri-ikäisille on luontevia kokoontumistiloja. Seurakunnan käytössä olevia tiloja on mahdollista vuokrata muille toimijoille, edellyttäen ettei vuokraajan toiminta ole ristiriidassa seurakunnan sanoman kanssa.